

Hogni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
viðurslønina
2012

Hogni
Djurhuus

MYND: HEINESEN MYNDIR

UMAFTUR AFTURUM

Komi ríki okkara (ikki Títt)

Tað kostar ikki einki at vera eitt ríki.

Tað kostar eisini nógv, um ikki so nógv, men tó lutfalsliga líka nógv, at vera við í einum ríki, vera partur av einum ríki. Vera í felagsskapi um eitt ríki aftur at ríkinum í Faðiri Várum.

Millum annað kostar tað val, í ótíð hvørja ferð, til tingið hjá einum øðrum landi í sama ríki.

Føroyingar sleppa ikki at velja í landstingið í Grønlandi.

Grønlandingar sleppa ikki at velja í lögtingið. Og danir sleppa hvørki at velja í landsting ella løgting.

Føroysku flokkarnir hava, sum skilst, ongan egnan politikk at taka við sær í fólkatíngið. Tí er valstriðið um, antin fólkatingslimirnir eru reyðir ella bláir, um hvør blokkur tryggjar blokkin og aðra neyðhjálp úr Danmark sum frægast.

Fólk, sum annars rópa seg demokratisk, ivast í, um fólk, sum eru vald í eitt parlament, eiga at brúka síni rætti har. Sin røtt at atkvøða fyri tí, tey halda er skilagott, og móti hinum.

Kunnu føroysku fólkatingslimirnir veruliga loyva sær at gera tað, sum tey verða vald at gera í

fólkatínginum, taka støðu og atkvøða?

Annars er alt tað, sum fólkatíngið fæst við, smálutir samanbornir við teir ovurhonds trupulleikar, vit hava at berjast við í Føroyum. Millum annað tí, at her eru so nógvir kulturar, hóast eingi flóttafólk eru og fá fremmand yvirhvøvd.

Hvør barnaskúli hevur sín kultúr. Tí ber ikki til at leggja, nei tvinga, skúlar saman. Tað er ein vanlukka hjá børnum og ikki minst foreldrum. Og kostar nógv í bensini ella dieselolju, tí langt er millum skúlarnar í Havn.

Vit hava tað ikki lætt í Føroyum. Men tíbetur eru vit ikki bara við í einum vanligum ríki. Vit eru í einum kongsríki, í lötuni drotningarríki. Tað kostar eisini ikki einki, tí drotningin og drotningarmaðurin bjóða sær sjálvum til Føroya okkurt um fimta hvørt ár. Og føroyingar eru gestabliðir. Tora heldur ikki at siga nei takk, hóast tað kostar nógv asfalt og døgurðar í ótíð við knívi og gafl í skínandi silvri.

Vónandi fær flaggskiparin á Dannebrog at vita, at hann skal boða havnarmyndugleikanum á Tvøroyri frá í minsta lagi 24 tímar, áðrenn hann ætlar sær inn á Trongisvágsfjørð.

Avgerðin hjá býráðnum har er galdandi fyri øll skip og allar bátar, eisini teir royalu bátarnar við gardinstongum úr blonkum messing.

Veljast skal til ríkistíngið ein hósdag. So var enn ein av hasum døg-

unum, sum órógva arbeiðsdagin. Eitt eitur nú eisini pápadagur. Aftur ein ósiður, sum handlar í Danmark hava innflutt, ivaleyst úr USA, fyri at tjena pengar. Og vit innflyta við sannari gleði allar danskar ósiðir. Pápadagurin var ein pseudofrídag, hálvur hjá nøkrum. Mammudagurin er sunnudag. Javnstøða? Nei.

Tað ræður um at verja virðini, fólkatingsval, finar vitjanir og foreldradagar. Og ikki minst minnisvarðarnar um danska kúgan í Føroyum. Skansin í Havn er nú vorðin kanónfóði, hóast eingin kanón á honum riggar.

Skansin, tað grøna friðskjól í storbýnum, haðani Nólsoyggjin sæst. Hon sæst eisini flestu aðra staðni úr Havn.

Í Nólsoy leggur eingin nakað í, um Skansin sæst haðani.

Einasta nytta, Skansin hevur gjørt føroyingum, er, at hann skeyt niður eitt týskt bumbuflogfar undir krígunum. Men tað gjørdur bretar, ikki danir.

Brillumaðurin tók sum einki Skansan, hóast hann gloymdi brillurnar eftir umboð.

Nú ganga fólk alla aðra staðni í Tórshavnar kommunu og stúra: bara handan lorta havnin ikki endar her hjá okkum.

Kunnu tey ikki byggja hana á mánanum? Har er eingin at mótmæla. Uttan so, at amerikanarar gloymdu onkran har uppi. Ella byggja hana í ríki Tinum?

10
skjótir

Jústinus Leivsson Eidesgaard

Yrki: Ovarugøtu 1 í Hoyvík og á Rættarvegi á Hellunum
Bústaður: Rithøvundur og journalistur

Hvat ætlaði tú at blíva, tá tú bleivst vaksin:

Mær dámdi væl at skriva sum barn. Á sumri 1972 var eg 14 ára gamal og tá hendi ein skakandi hending í heiminum. Undir olympisku leikunum í München í táverandi Vesturtýsklandi myrdu palistinentskir yvirgangsmenn 11 ítróttarfólk. Føroyska útvarpið, við Jógvan Arge sum frásøgumanni, segði frá. Tá avgjórði eg, at eg vildi vera journalistur og siga frá hendingum.

Hvat burdi hitt kynið vítað um títt kyn:

Hesin var torfðurur, tí eg kenni valla meg sjálvan. Kanska, at eg er munandi meira sartur, enn eg sum maður vísi í dagligdegnum. Her eru fleiri tár sum fella, meðan eg eri einsamallur, bæði av gleði og av sorg enn tit gruna.

Hvat burdu børn vítað um tað at vera vaksin:

Kanska at vit øvunda børnunum, og ynskja okkum aftur sum børn, nú lívsins álvari er ein partur av hvørjum degi.

Hvat var seinasti dreymurin, tú gjørði til veruleika:

Eg eri ein av teimum, sum livi út rættuliga nógv av mínum dreyum. Seinasti er, at eg tók fimm vikur úr kalendaranum í januar og februar í ár og fór á eina andaliga ferð í India, har serligt fokus var á meditation, sum eg so fegin vil, skal vera ein fastur partur av mínum gerandisdegi, til eyguni bresta.

Tordi eg, so hevði eg:

verið nógv meira opin um mitt lív. Eg haldi, at vit í Føroyum eru alt ov upptikin av tekna eina mynd av okkum sjálvum, sum næstanum dámar, heldur enn at tekna sonnu myndina. Og geva vit okkum út fyri ein annan, enn vit eru, tá eru vit fullkomiliga ófræls, tá eru tað onnur, sum siga okkum hvussu vit skulu vera.

Hvat hevði gjørt heimin til eitt betri stað

Um vit vóru tilvitaði um, hvussu stutt okkara lív í líkaminum er, og hvussu vit oyðileggja hesa stuttu løtu av negativiteti og stúran.

Nær vart tú seinast veruliga ovfarin:

Eg gerist ovfarin hvønn einasta dag, um eg eri í samband við mitt hjarta, tá ið eg mæti fólki og eg siggi, hvussu tey broytast og gerast vøkur, um eg ikki havi ringar tankar um tey.

Tann støduga ringa samvitskan snýr seg um, at tú:

At eg altíð seti mær størri mál, enn eg havi nakran livandi tjans fyri at røkka og at eg havi ov nógv hugskot í høvðinum í senn, í staðin fyri at savna meg um tað eina.

Tað seinasta, tú hevur lært, er at:

At eg hjálpi ikki upp á nakra støðu, eg geri einki betri við at stúra nakrantíð.

Enda setningin: Føroyingar eru protestantar ...

... Men vit protestera ikki hvørki andaliga ella tímliga. Vit eiga ikki at vera so upptikin av at bera fedranna arv víðari. Vit skulu skapa sjálvi og helst nakað betri enn okkara forfedrar gjørdur. Eg vil ikki doyggja sum eitt kopi, tí tá havi eg slett ikki livað. Eg haldi, at fleiri føroyingar áttu at hugsa á sama hátt. Eitt lívsstarv og eina feita pensión, Vorherre bevar og keðiligt! tað kann ikki vera einasta endamálið við hesum lívinum.